

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Проект робочої програми

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

_____ Ірина АЛБУЛ

«__» серпня 202_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВВ 1.05 Соціально-психологічна діагностика, профілактика та
психокорекція**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність : 053 Психологія

Освітньо-професійна програма: Психологія

Робоча програма дисципліни «Соціально-психологічна діагностика, профілактика та корекція» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія

Розробники: Клименко Юлія Анатоліївна, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи, доктор педагогічних наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи
Протокол № ___ від «___» серпня 202__ року

Завідувач кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи _____ Ірина АЛБУЛ

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти
Протокол № ___ від «___» серпня 202__ року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти
_____ Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» __ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова-	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська-	
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	4/120	4/120
Курс	другий	другий
Семестр	третій	третій
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:	120	129
Аудиторні:	32	10
Лекційні	20	4
Семінарські / Практичні	20	6
Лабораторні	-	-
Самостійна робота	60	90
Індивідуальні завдання	20	20
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх докторів філософії системних знань, практичних умінь і навичок реалізації соціально-психологічної діагностики, профілактики та корекції в професійній та науково-дослідній діяльності.

Завдання: оволодіння знаннями, практичними вміннями і навичками соціально-психологічної діагностики, профілактики та корекції.

У результаті вивчення курсу здобувач повинен

знати: ключові поняття «Соціально-психологічна діагностика», «Соціально-психологічна корекція», «Соціально-психологічна профілактика»; теоретичні підходи до соціально-психологічної діагностики, профілактики та корекції. Практичні моделі соціально-психологічної діагностики, профілактики та корекції; соціально-психологічна діагностика, профілактика та корекції в роботі з дорослими та дітьми, в індивідуальній та груповій роботі; основні соціально-психологічні діагностичні моделі; підходи та практичні моделі соціально-психологічної профілактики та корекції.

вміти: проводити соціально-психологічну діагностику особистості та груп в межах реалізації професійної та науково-дослідної роботи; здійснювати соціально-психологічну профілактику негативних соціальних та психологічних процесів особистості та груп; застосовувати на практиці ефективні методи та техніки психокорекції; здійснювати планування та реалізацію психокорекцію та психотерпію в межах практичної діяльності та виконання наукових досліджень.

Оволодіти такими компетентностями:

Здатність до вільного спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому; володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію.

Здатність до оволодіння спеціалізованими вміннями/навичками і методами, необхідними для розв'язання значущих проблем у галузі професійної діяльності, науки та/або інновацій, розширення та переоцінки вже існуючих знань і професійної практики.

Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети; здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності; здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Здатність до організації та проведення соціально-психологічної діагностики, профілактика та корекція, використання інновацій у соціальній роботі з вразливими категоріями населення

Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.

Очікувані результати навчання:

Організовувати та проводити соціально-психологічну діагностику, профілактику та корекцію; розробляти технології соціально-психологічного супроводу особистості.

Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

Будувати тлумачно-інтерпретаційні моделі для пояснення соціальних явищ і процесів, переосмислювати наявні та створювати нові знання та/або професійні практики у галузі соціальної роботи.

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА

Тема 1.1. Основи соціально-психологічної діагностики. Діагностичні класифікатори DSM -5 та МКХ -11.

Характеристика основних методів соціально-психологічної діагностики, особливостей їх застосування в прикладній соціальній психології. Спостереження, експеримент, опитування, контент-аналіз, тестування як загальнонаукові методи соціально-психологічної діагностики. Соціально-психологічна діагностика міжособистісних стосунків, спілкування, масових явищ. Соціально-психологічна діагностика особистості і групи. Робота з Діагностичними класифікаторами DSM -5 та МКХ -11.

Тема 1.2. Діагностичний інструментарій транзакційного аналізу: сценарій життя, базові життєві позиції, сценарна матриця.

Можливості діагностичного інструментарію транзакційного аналізу в індивідуальній та груповій роботі. Аналіз життєвого сценарію людини як комплексна багатокомпонентна методика. Сценарна матриця особистості як діагностична методика. Чотири базові життєві позиції особистості. Аналіз транзакцій та структурний аналіз як базові техніки діагностики в транзакційному аналізі.

Тема 1.3. Концепція особистісних адаптацій Поля Вара як метод ефективної діагностики та корекції.

Концепція особистісних адаптацій як одна з найбільш ефективних методів діагностики. Адаптації являють собою 6 способів існування людини в цьому світі і які беруть початок в сім'ї людини. Знання особистісних адаптацій людини дозволяє отримати доступ до великого обсягу інформації про людину. Кожна адаптація включає в себе набір сценарних переконань про себе, про інших людей та про світ. В кожній адаптації також присутні емоції та поведінкові паттерни, які з великою ймовірністю проявляться в житті людини. Така інформація є цінною з точки зору психокорекції, психотерапії та особистісних змін. Особистісні адаптації – це стійкі риси характеру, які розвинулись у людини в процесі адаптації до зовнішнього середовища. Дані адаптації були описані Полем Варом з опертям на психіатричну термінологію. Кожна з адаптацій являє собою результат реакцій психологічного захисту на певний паттерн раннього досвіду: істероїдна, обсесивно-компульсивна, шизоїдна, антисоціальна, пасивно-агресивна, параноїдальна.

Тема 1.4. Діагностика міжособистісної взаємодії. Драматичний трикутник Карпмана, психологічні ігри.

Для діагностики складнощів і проблем у міжособистісній комунікації в транзакційному аналізі використовуються концепції драматичного трикутника С. Карпмана («Жертва-Рятівник-Переслідувач»). Трикутник відображає тип деструктивних стосунків, які можуть відбуватися між людьми в конфлікті. Діагностика психологічних ігор в міжособистісній комунікації. Ступені інтенсивності психологічних ігор. Способи виходу з психологічної гри. Алгоритм переходу від Драматичного трикутника до трикутника Переможця.

Тема 1.5. Основи соціально-психологічної профілактики.

Соціально-психологічна профілактика - це система заходів, спрямованих на охорону психічного здоров'я; попередження неблагополуччя у розвитку людини, групи, суспільства; створення психологічних умов, сприятливих для цього розвитку. профілактика стресових і постстресових станів; попередження виникнення надмірної психологічної напруги в суспільстві, що переживає кризові явища; психологічна підтримка найбільш вразливих верств населення; робота з попередження розлучень, агресії в сім'ї, неконструктивних конфліктів у міжособистісних стосунках, відхилень у розвитку дітей.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСНОВИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ТА ПСИХОТЕРАПІЇ

Тема 2.1. Базові положення про психологічну корекцію та психотерапію.

Психологічна корекція як доцільно організована система психологічних впливів, спрямованих на зміну визначених особливостей психіки. Психокорекція та психотерапія як види психологічної допомоги, які передбачають активний цілеспрямований вплив на особистісний, поведінковий й інтелектуальний рівень функціонування людини. Психотерапія як науково обґрунтований та емпірично перевірений вид діяльності, що спрямований на допомогу людям, які потерпають від психологічних, психічних, психосоматичних, соціальних проблем або страждання, та використовує психологічні інструменти.

Тема 2.2. Транзактно-аналітичний підхід до корекції та психотерапії.

Філософські погляди про людину та про цілі змін, яких дотримується транзакційний аналіз. Психодинамічні засади психотерапії в транзакційному аналізі. Розуміння причин виникнення внутрішніх та міжособистісних проблем в транзакційному аналізі. Погляд на можливості корекційної та психотерапевтичної роботи в транзакційному аналізі.

Тема 2.3. Контрактний метод в транзакційному аналізі.

Метод контрактів, як характерна риса транзакційного аналізу. Види контрактів. В транзакційному аналізі використовується також терапевтичний контракт, сутністю якого є окреслення клієнтом тієї особистісної зміни, якої він хоче досягти, а з боку терапевта – згода і готовність працювати з клієнтом на досягнення цієї зміни. Умови ефективності контрактів.

Тема 2.4. Планування корекційно-терапевтичного процесу.

Планування консультативного процесу з першої зустрічі з клієнтом і до завершення консультативних стосунків. Напрямок змін. Планування роботи як процес зворотного зв'язку. Послідовність та тривалість консультативних процедур. Гнучкість у консультативному (терапевтичному) плані. Аналіз та підведення підсумків.

Тема 2.5. Напрями психотерапії та ефективні техніки психокорекції та психотерапії.

Вісім бернівських опцій, або інтервенцій в психотерапії. Школи психотерапії в транзакційному аналізі: класична школа, школа реперентінгу або катексису, школа перерішення, інтегративний транзакційний аналіз. Техніки та прийоми, характерні для різних шкіл транзакційного аналізу.

5. Структура навчальної дисципліни

	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		го	л	п	ла б.	с. р.		ін д.	о	л	п	ла б.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ												
<i>Тема 1.1. Основи соціально-психологічної діагностики. Діагностичні класифікатори DSM -5 та МКХ -11.</i>	12	2	2		6	2	10					10
<i>Тема 1.2. Діагностичний інструментарій транзакційного аналізу: сценарій життя, базові життєві позиції, сценарна матриця.</i>	12	2	2		6	2	14	2	2			10
<i>Тема 1.3. Концепція особистісних адаптацій Поля Вара як метод ефективної діагностики та корекції.</i>	12	2	2		6	2	14	2	2			10
<i>Тема 1.4. Діагностика міжособистісної взаємодії. Драматичний трикутник Карпмана, психологічні ігри.</i>	12	2	2		6	2	10					10
<i>Тема 1.5. Основи соціально-психологічної профілактики.</i>	12	2	2		6	2	10					10
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10		30	10	58	4	4			50
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ МОЛОДІЖНОЇ РОБОТИ												
<i>Тема 2.1. Базові положення про психологічну корекцію та психотерапію.</i>	12	2	2		6	2	8					8
<i>Тема 2.2. Транзактно-аналітичний підхід до корекції та психотерапії.</i>	12	2	2		6	2	8					8
<i>Тема 2.3. Контрактний метод в транзакційному аналізі.</i>	12	2	2		6	2	10		2			8
<i>Тема 2.4. Планування корекційно-терапевтичного процесу.</i>	12	2	2		6	2	8					8
<i>Тема 2.5. Напрями психотерапії та ефективні техніки психокорекції та психотерапії.</i>	12	2	2		6	2	8					8
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10		30	10	42		2			40
Усього годин	120	20	20		60	20	100	12	8			90
ІНДЗ												
ІНДЗ	40											
Усього годин	120	20	20		60	20	120	4	6		20	90

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1.1. Соціально-психологічна діагностика. Діагностичні класифікатори DSM -5 та МКХ -11.	2	-
2	Тема 1.2. Діагностичний інструментарій транзакційного аналізу	2	2
3	Тема 1.3. Концепція особистісних адаптацій Поля Вара як метод ефективної діагностики та корекції.	2	2
4	Тема 1.4. Діагностика міжособистісної взаємодії. Драматичний трикутник Карпмана, психологічні ігри.	2	
5	Тема 1.5. Основи соціально-психологічної профілактики.	2	-
6	Тема 2.1. Базові положення про психологічну корекцію та психотерапію.	2	-
7	Тема 2.2. Транзактно-аналітичний підхід до корекції та психотерапії.	2	-
8	Тема 2.3. Контрактний метод в транзакційному аналізі.	2	2
9	Тема 2.4. Планування корекційно-терапевтичного процесу.	2	
10	Тема 2.5. Напрями психотерапії та ефективні техніки психокорекції та психотерапії.	2	-
Всього		20	6

7. Самостійна робота

Організація самостійної роботи здобувачів здійснюється такими видами роботи: підготовка до лекційних та практичних занять (конспект), виконання індивідуальних завдань. Питання, які здобувач опрацює самостійно, необхідно презентувати у вигляді усної доповіді (коротке повідомлення 4-5 хвилин) під час практичного заняття (чи під час індивідуальної консультації з викладачем). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються окремим документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Зміст навчального матеріалу (питання, які виносяться на самостійне опрацювання)	Форма	Кількість годин д/ф	Кількість годин з/ф
Тема 1.	Соціально-психологічна діагностика. Діагностичні класифікатори DSM -5 та МКХ -11. 1. Що таке соціально-психологічна діагностика? 2. Основні методи соціально-психологічної діагностики. 3. Дайте характеристику діагностичному класифікатору DSM -5 або МКХ -11.	реферат	4	10
Тема 2.	Діагностичний інструментарій транзакційного аналізу. 1. Які основні концепції використовуються в ТА для діагностики особистості?	реферат	4	10

	2. Охарактеризуйте концепції ТА, які використовуються для діагностики міжособистісних взаємодій.			
Тема 3.	Концепція особистісних адаптацій Поля Вара як метод ефективної діагностики та корекції. 1. Яку інформацію про особистість дає визначення її особистісної адаптації? 2. Охарактеризуйте адаптації для виживання. 3. Опишіть адаптації для отримання схвалення.	таблиця	4	10
Тема 4.	Діагностика міжособистісної взаємодії. Драматичний трикутник Карпмана, психологічні ігри. 1. Опишіть концепцію Драматичного трикутника Карпмана. 2. Які способи виходу з Драматичного трикутника? 3. Що таке психологічна гра? Які мотиви спонукають людей грати в психологічні ігри?	реферат	4	10
Тема 5.	Основи соціально-психологічної профілактики. 1) Якими є основні методи соціально-психологічної профілактики? 2) Яку мету ставить перед собою соціально-психологічна профілактика?	реферат	4	10
Тема 6.	Базові положення про психологічну корекцію та психотерапію. 1. Що таке психотерапія? 2. Класифікація методів психотерапії.	повідомлення	4	8
Тема 7.	Транзактно-аналітичний підхід до корекції та психотерапії. 1. У чому полягає особливість методу транзакційного аналізу? 2. Охарактеризуйте базові філософські принципи транзакційного аналізу	реферат	4	8
Тема 8.	Контрактний метод в транзакційному аналізі. 1. Які рівні контрактів використовують в транзакційному аналізі? 2. Які умови ефективного контракту в ТА?	реферат	4	8
Тема 9.	Планування корекційно-терапевтичного процесу. 1. Які фактори впливають на укладання терапевтичного плану? 2. Опишіть послідовність терапевтичного плану від першої сесії до завершення роботи	презентація	4	8
Тема 10.	Напрями психотерапії та ефективні техніки психокорекції та психотерапії. 1. Охарактеризуйте школи психотерапії в транзакційному аналізі. 2. Якими є основні техніки психотерапії в ТА?	презентація	4	8
	Разом		40	90

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Денна /заочна форма

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання	0.5	2
2	Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	0.5	
3	Аналітичні міркування, уміння роботи порівняння, висновки	1	

8. Індивідуальна робота

Виконати одне із завдань:

1. Провести діагностику малої групи.
2. Здійснити діагностику відомої особистості, використовуючи вид діагностики на вибір студента (особистісні адаптації особистості, життєвий сценарій особистості, базові життєві позиції особистості та ін.).
3. Проілюструвати приклади особистісних адаптацій за Полем Варом.
4. Розробити терапевтичний план для обраної особистості.

№ п/п	Критерії оцінювання діагностики	Кількість балів	Разом
1	Підбір адекватних методик	4	20
2	Узагальнення результатів діагностики	6	
3	Спосіб представлення матеріалу (схема, таблиця, графік тощо)	5	
4	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	5	

- II. Взяти участь в науково-практичній конференції (написати і опублікувати статтю, тези, виступити з доповіддю). Максимальна кількість балів – 20.

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Публікація тез чи статті у наукових виданнях (без виступу)	15-20
2.	Публікація тез чи статті у наукових виданнях з виступом на пленарному або секційному засіданнях	18-20
3.	Виступ на пленарному або секційному засіданнях (без публікації)	15

III. Підготувати реферати на теми:

- Психоаналітична діагностика особистості;
- Рівні здоров'я особистості;
- Сутність транзакційного аналізу як методу психотерапії;

- Основні школи транзакційного аналізу;
- Види діагностики ПТСР;
- Особливості психотерапії ПТСР;
- Психотерапія горя і втрат;
- Психотерапія депресивних станів.

Тему реферату може запропонувати здобувач, попередньо узгодивши з викладачем.

Максимальна кількість балів – 20, якщо дотримані всі вимоги до написання рефератів.

№ п/п	Критерії оцінювання реферату	Кількість балів	Разом
1	Пошук та бібліографічний опис літератури (5-7 джерел)	4	20
2	Складання плану реферату	3	
3	Розкриття змісту реферату	10	
4	Оформлення реферату	3	

IV. Розробити презентацію однієї із тем (на вибір), що виносяться на самостійне опрацювання.

Презентація – це представлення результатів самостійної роботи здобувача з опрацювання обраної теми, питання, завдання і т.п. Мета презентації – набуття здобувачами навичок з аналізу власної роботи і публічного представлення результатів дослідження.

Вимоги до структури та змісту презентації

- Стислий виклад матеріалу, максимальна інформативність тексту.
- 18-20 слайдів (Powerpoint).
- Ретельно структурована інформація з акцентом на основні аспекти питання, проблеми, завдання, тощо.
- Наявність коротких та лаконічних заголовків, маркованих та нумерованих списків.
- Важливу інформацію (наприклад, висновки, визначення, правила тощо) треба подавати великим та виділеним шрифтом і розміщувати в лівому верхньому кутку слайда.
- Другорядну інформацію бажано розміщувати внизу слайда.
- Кожному положенню (ідеї) треба відвести окремий абзац.
- Головну ідею треба викласти в першому рядку абзацу.
- Використовуйте табличні форми подання інформації (діаграми, схеми) для ілюстрації найважливіших фактів, що дасть змогу подати матеріал компактно й наочно.
- Графіка має органічно доповнювати текст.
- Пояснення треба розміщувати ближче до ілюстрацій, із якими вони мають з'являтися на екрані одночасно.
- Усю текстову інформацію потрібно ретельно перевірити на відсутність орфографічних, граматичних і стилістичних помилок. Максимальна кількість балів – 20.

№ п/п	Критерії оцінювання презентації	Кількість балів
1.	План презентації або питання, на які є аргументована відповідь.	0-6 балів
2.	Відповідність слайдів змісту тексту	0-8 балів
3.	Обсяг презентації – 16-25 слайдів, текст доповіді – 4-6 стандартних сторінок, набраних на комп'ютері	0-6 балів
	Разом	20 балів

9. Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (за джерелом інформації – словесні (лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда); наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація); практичні (вправи)); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні); за ступенем самостійності мислення (репродуктивні, пошукові, дослідницькі); за ступенем керування навчальною діяльністю (під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів); методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності – навчальні дискусії (групове обговорення); створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуації зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Методи навчання (МН):

МН 1 – проблемна лекція;

МН 2 – лекція-візуалізація;

МН 3 – лекція з елементами мозкового штурму;

МН 4 – метод дискусії;

МН 5 – складання структурно-логічної схеми;

МН 6 – метод ситуаційно-рольових ігор.

МН 7 – інші інтерактивні методи навчання (робота в парах, карусель, мозковий штурм тощо).

10. Методи контролю

Індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, модульне та підсумкове письмове тестування, письмові роботи, оцінка результатів виконання завдань для самостійної роботи, індивідуальні навчально-дослідні завдання (розробка індивідуальних навчальних проєктів, їх презентація групі, обговорення результатів роботи, розробка відеопрезентацій), самостійна оцінка здобувачів результатів власної роботи та роботи своїх колег.

Методи оцінювання (МО):

МО 1 – усне опитування;

МО 2 – письмове опитування;

МО 3 – тестування;

МО 4 – модульний контроль;

МО 5 – підсумковий контроль.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Високий рівень (5 – А). Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує його на практиці в стандартних ситуаціях (виконання завдань, практичних робіт), наводить аргументи на підставі своїх думок. Він самостійно оцінює різні явища, факти, виявляючи особисту позицію щодо них, знаходить джерела інформації і використовує засвоєні компетентності під час виконання практичних науково-дослідницьких завдань.

Достатній рівень (4 – В). Здобувач може застосовувати знання в стандартних ситуаціях, з допомогою викладача аналізує одержані результати під час розв'язування науково-дослідницьких задач. Уміє пояснити явища, здійснювати аналіз, узагальнювати знання, систематизувати їх, робити висновки.

Достатній рівень (4 – С). Здобувач може частково застосовувати знання в стандартних ситуаціях, з допомогою викладача, зокрема навідних питань, аналізує отримані результати під час розв'язування науково-дослідницьких задач. Уміє, але з допомогою викладача, пояснити явища, здійснювати аналіз, узагальнювати знання, систематизувати їх, робити висновки.

Середній рівень (3 – D-E). Здобувач описує явища, без пояснень наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях, матеріалах підручника, розповідях викладача,

виявляє знання і розуміння основних положень (законів, теорій) розв'язує лише прості науково-дослідницькі задачі.

Низький рівень (2 – FX). Здобувач не описує явища, не виявляє знання і розуміння основних положень теми.

Дуже низький рівень – «незадовільно» (F) – відсутні елементарні уявлення з дисципліни.

В УДПУ імені Павла Тичини використовується накопичувальна (100-бальна) система оцінювання сформованих компетентностей.

Заходи з оцінювання результатів навчання студента включають:

– поточний контроль **здобувачів денної форми навчання**, що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять та оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70 балів);

– індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 20 балів);

– модульні контролі (10 балів).

Практичні завдання поточного контролю для **здобувачів заочної форми навчання** презентовані в «Інструктивно-методичних рекомендаціях до організації самостійної роботи», у рубриці «Контрольні запитання та завдання до теми», на які студент має дати відповіді письмово, що в результаті оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 70 балів).

– індивідуальне навчально-дослідне завдання (максимально 10 балів);

– контрольні роботи (20 балів).

На практичному занятті **здобувачі денної форми навчання** можуть отримати максимальну 7 балів, а саме: за роботу на практичному занятті (максимально 5 балів), виконання завдань самостійної роботи (максимально 2 бали).

На практичних (аудиторних) заняттях **здобувачі заочної форми навчання** можуть отримати максимальну по 7 балів за кожну тему (максимально 5 балів), та виконання завдань самостійної роботи (максимально 2 бали).

Оцінювання виконання практичного завдання

Денна / заочна форма навчання

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних

	виступів, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Денна форма

	Поточне оцінювання та самостійна робота												ІНДЗ	Сума		
	Зм 1						Зм2									
	T1	T2	T3	T4	T5	МК1	T6	T7	T8	T9	T10	МК2	20	100		
Пот.оцін.	5	5	5	5	5		5	5	5	5	5				20	100
Сам.роб.	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2					
Всього	7	7	7	7	7	5	7	7	7	7	7	5				

Заочна форма

Поточне тестування та самостійна робота					ІНДЗ	Сума
ЗМ1			ЗМ2			
T 1, T2,	T3,T4,T5	МК 1	T6,T7, T8, T9, T10	МК 2	20	100
14	21	5	35	5		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D	задовільно	
60–68	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Клименко Ю. А. Соціально-психологічна діагностика, профілактика та корекція. Умань : Візаві, 2022. 114 с.
2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни «Соціально-психологічна діагностика, профілактика та психокорекція» (ОНП «Соціальна робота», спеціальність 231 соціальна робота) «Соціально-психологічна діагностика, профілактика та психокорекція»: навч.-метод. вид. / уклад.: Клименко Ю.А.; Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, ф-т соц. та псих. освіти, каф. соц. педагогіки та соц. роботи. Умань : УДПУ, 2022. 36 с.
3. Основи психодіагностики та психокорекції: навчально-методичний посібник. Уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2019. 124 с.
4. Основи психокорекції: навчальний посібник. Уклад. Н. В. Гриньова. Умань: Візаві, 2022. 131 с.
5. Дуткевич Т. В. Дитяча розвивально-корекційна психологія. К. : Центр учбової літератури, 2020.- 303 с.
6. Мельничук О. Б. Основи психоконсультування та психокорекції: навч.посіб. К. : Каравела, 2019. 389 с.

Допоміжна

7. Основи консультування: навчальний посібник // уклад. Ю.А. Клименко. Умань : Візаві, 2020. 156 с.
8. Клименко Ю. А. Єдність людини та професії у соціальній роботі: досвід США. *Матеріали Всеукраїнського науково-методичного семінару «Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери»*. Умань, 27 квітня 2017 р. Умань : Візаві, 2018. С. 25–29.
9. Клименко Ю. А. Особистісні цінності соціального працівника. *Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери* : матеріали Всеукраїнських науково-методичних семінарів (Умань, 18 квітня 2018р. та 26 квітня 2018 р.) / [ред. кол. : Коляда Н.М. та ін.]. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. С. 74–76.
10. Клименко Ю. А. Теорія перспектив у роботі соціального працівника. *Соціальна робота та соціальна освіта*. Випуск 1(4). Умань : ВПЦ «Візаві», 2020. С. 31–40.
11. Клименко Ю. А., Наконечний О.О. Особистість консультанта у соціальній роботі. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми соціальної педагогіки та соціальної роботи»* (Умань, 12 жовтня 2018) [ред. кол.: Коляда Н.М. та ін.]. Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. С. 1116–1119.
12. Клименко Ю.А. Планування процесу змін у практиці соціальної роботи. *Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика* : колективна монографія / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, О. М. Бойко [та ін.] ; за ред. Н. М. Коляди ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. С. 218–227.
13. Комплексний ПТСП: керівництво з відновлення відновлення від дитячої травми/ Піт Уокер; пер. з англ. Т.А. Исмаїл та Е.Р. Ніколаєвої – Київ.: «Науковий світ», 2023. – 316 с.
14. Соціальна робота та соціальна освіта. Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини. URL: <http://srsou.edu.ua>
15. Erskine R. Life scripts: unconscious relational patterns and psychotherapeutic involvement. In: Erskine, R. (ed.), Life scripts, chapter 1, p. 1–28.
16. Kravchenko O., Mishchenko M., Klymenko Y., Kuzmenko M., Potapchuk N. Inclusive-Resource Center Specialists' Mental Health *Lecture Notes in Networks and Systems*. July 2021, Volume 263, P. 40–47. URL: <https://www.springerprofessional.de/en/inclusive-resource-center-specialists-mental-health/19341354>
17. Nataliia Levchenko, Nataliia Koliada, Yuliya Klymenko, Olha Matros, Inna Gonchar. Youth Center Management: Training the trainers for the “Effective Management of Youth Centers” Program. *Human Interaction & Emerging Technologies (IHET-AI 2022): Artificial Intelligence & Future Applications*, Issue 23, 2022. URL: https://openaccess.cms-conferences.org/#/publications/book/978-1-7923-8989-4/article/978-1-7923-8989-4_6
18. Nataliia Levchenko, Yuliya Klymenko, Olena Baldyniu, Svitlana Roienko, Nataliia Koliada. Innovative Forms of Social Non-formal Youth Education. *Advances in Human Factors in Training, Education, and Learning Sciences*. Proceedings of the AHFE 2021 Virtual Conference on Human Factors in

14. Інформаційні джерела

1. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: статистичний збірник. 2007-2020 рр. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/Arhiv_u/16/Arch_nay_zb.htm
2. Науковий портал. УДПУ імені Павла Тичини. URL: <https://nauka.udpu.edu.ua/>
3. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. URL: <https://naqa.gov.ua/>
4. Наука. МОН України. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nauka>
5. Національна академія наук України. URL: <https://www.nas.gov.ua/UA/Pages/default.aspx>
6. Quality guidelines for phd programs in social work. URL: <http://www.gadephd.org/>
7. Українська Асоціація Транзакційного Аналізу <https://uata.org.ua>

Веб-ресурси

1. <https://scholar.google.com/>
2. <https://www.scopus.com/home.uri>
3. <https://www.webofknowledge.com>